

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXIX-ий РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 13-14/ ЛИПЕНЬ 2018 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

У номері:

- «Рідна пісня – рідне слово» – у Сігеті ▶ стор. 2
- Караісеверінські учні – в екскурсії ▶ стор. 3
- З щоденника депутата СУР ▶ стор. 4
- З днем народження, дорогі ювіляри! ▶ стор. 5
- Прощавай, дорога моя школо! ▶ стор. 6
- Глибоці – 580 років ▶ стор. 7
- Дипломи і премії реметянських учнів ▶ стор. 8
- Про Русково, й не тільки ▶ стор. 9
- Фестиваль «Прадідівський скарб» ▶ стор. 10
- Ювілей української церкви в Лугожєі ▶ стор. 11
- На Площах – українські пісні і танці ▶ стор. 12
- Минуло 45 років з того часу... ▶ стор. 13
- Про хворобу немитих рук ▶ стор. 14
- Балківський «Козачок» по Antena 1 ▶ стор. 15
- 10-й випуск симпозиуму слов'яністів ▶ стор. 16

Іван КОВАЧ

З ТІННЮ МІСЯЦЯ Й ЗІР НА ЛИЦІ

Без гризот, без жалів і без тебе,
як без щастя у липні оцім,
який дихає зябрами риби,
просить літа у сні сонцевім.

Без тривоги, без ятринь і без герців,
як без рук твоїх, віч і зітхань,
але з вихором споминів в серці,
із тужливим горінням чекань.

Без смертельних, смугастих смарагдів,
з солом'яним мечем у руці,
без смеркань, без надій, без фіордів,
з тінню місяця й зір на лиці.

Без самого себе, без завзяття,
як без стуків твоїх уночі,
без берізки у білому платті
замість тебе, як в казці-журі...

«РІДНА ПІСНЯ-РІДНЕ СЛОВО» - У СІГЕТІ

23 червня 2018 р. Марамороська філія СУР, за підтримки народного артиста України Мар'яна Гаденка, організувала Фестиваль української пісні «Рідна пісня – рідне слово».

У залі ім. Дж. Енеску в Сігеті зібралось понад 300 осіб – голови філій СУР, голови організацій СУР, члени СУР, запрошені на Позсачерговий З'їзд Союзу українців Румунії. З-поміж видатних гостей на заході був присутній Євген Чолій – президент Світового Конгресу Українців, Ярослава Хортяні – президент Європейського Конгресу Українців, Микола-Мирослав Петрецький – голова СУР, депутат Парламенту Румунії, вікарій Української православної церкви священник Іван Піцура.

Серед багатьох питань порядку денного Конгресу центральне місце було присвячене проблемі єдності всіх українців Румунії. Одночасно була прийнята Резолюція щодо єдності та ідентичності усіх українців Румунії.

Пізніше ті ж самі делегати мали нагоду насолодитися українськими піснями Фестивалю «Рідна пісня – рідне слово». Для цього всі із нетерпінням чекали на приїзд великої групи співаків із усіх частин України під проводом народного артиста Мар'яна Гаденка.

(Продовження на 3 стор.)

Фото і текст
Ляна ДАН

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ СУР

ЧЕРВЕНЬ

1. Людмилу ДОРОШ (2 червня 1978 р.) – редактора дитячого журналу «Дзвоник», технічного секретаря Клузької філії СУР, письменницю для дітей. Народилася Людмила в Україні, де закінчила педагогічний коледж ім. В. Сухомлинського. Вищу освіту здобула в Бухарестській Академії економічних наук. З 2001 р. почала працювати техноредактором в літературному журналі українських письменників Румунії «Наш голос», а згодом, з 2007 р., – редактором дитячого журналу «Дзвоник».

Людмила одружена, живе в м. Клужі, мати гарних діток – донечки та синочка. Бажаємо радості, щастя та всіх земних благ гарній родині! На Многая літ з виповненням 40 років від народження!

2. Івана АРДЕЛЯНА (4 червня 1942 р.) – д-ра фізичних наук, унів. проф. Клузького університету ім. Бабеша-Бойоя, поета, члена Співки письменників Румунії, колишнього голову Клузької філії СУР і заступника голови СУР. Народився Іван Арделян в с. Кричунів, Мараморощина, в багатодітній сім'ї. Закінчив Сігетський український ліцей та Фізико-математичний факультет Клузького Університету.

На протязі університетської кар'єри проф. Іван Арделян надрукував чимало наукових праць; має 6 новаторських патентів, 9 власних і спільних наукових книг, 700 разів був зацитований на міжнародних конференціях по спеціальності. Автор книжок поезії українською мовою та 1 румунською мовою. Був нагороджений багатьма науковими відзнаками Румунської Академії, Грамотами Університету ім. Бабеша-Бойоя

за наукові дослідження та за опубліковані книги.

І. Арделян був нагороджений дебютною Премією Співки письменників Румунії, став Doctor Honoris Causa Орадянського Університету та, за рішенням Сенату університету Бабеша-Бойоя, був удостоєний звання Заслуженого професора.

І. Арделян проходив документальні стажування в питаннях фізики в Дубно (СРСР), Греноблі (Франція), в США, Канаді та Індії. Пан Арделян багато років був головою Клузької організації СУР, заступником голови СУР та головою видавничої комісії СУР.

Минулого року пану Арделяну появилася нова збірка поезій – «Симфонія душі». Збірка була номіналізована на Премію Співки письменників Румунії.

3. Пинтю МАРІЧУКА (8 червня 1955 р.) – інженера, голову Рушанської організації СУР, члена Ради СУР, уродженця великого українського села Русково, що в Мараморощині. Гарного організатора заходів в рідному селі. Успіхів!

4. Михайла ТРАЙСТУ (15 червня 1965 р.) – письменника, члена Співки письменників Румунії та Національної спілки письменників України, редактора літературного журналу українських письменників Румунії «Наш голос», заступника голови Бухарестської філії СУР, члена Президії СУР, голову Комісії з питань культури при СУР.

Народився Михайло Трайста в українському селі Верхня Рівна, що в Мараморощині. Початкову школу закінчив у рідному селі. Слїдували ліцейні роки в Сігеті, Бухарестський факультет журналістики ім.

Спіру Гарета та Факультет Бухарестського університету, секція українська мова та література, який закінчив успішно. Маєрант. Докторант.

Михайло Трайста – автор книг як українською, так і румунською мовою поезії, прози, театру та літературних студій і перекладів на румунську мову, голова Асоціації «Тарас Шевченко» та головний редактор румуномовного журналу «Mantaua lui Gogol», виданого цією ж Асоціацією.

Трайсту було нагороджено премією Співки письменників Румунії за книжку «Між любов'ю і смертю» за 2016 рік. Вітаємо!

5. Івана КІДЕЩУКА (29 червня 1945 р.) – українського письменника, викладача української мови та літератури, довгі роки директора Негостинської та Балківської шкіл, що в мальовничій Буковині. Деякий час викладав і в Серетському ліцеї ім. Лацку Воде. Іван Кідещук – співавтор деяких збірників буковинського фольклору та автор посібника «Українська мова» для ІХ класу, щирий дописувач до «ВС». Автор кількох книг.

Народився Іван Кідещук в гарному українському селі Негостина Сучавського повіту, де закінчив початкову школу, Український педагогічний ліцей у м. Сереті та Бухарестський факультет – секція українська-румунська мови. Батько троїх дітей – двох синів та дочки. Зі всіх сил дбає, щоб в Сучавщині українська мова була на висоті, щоб учні українці Буковини були добре підготовленими.

На Многії і Благії літа!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПРОВІД СУР

Українські карашсеверінські учні – в екскурсії

ДОБРИЙ ЗАРОБОК

В українській літературі твір «Добрий заробок» мовить про негативний приклад, у якому убогий мужчина продає по одній речі, збираючи мало грошей для свого проживання, а фінансовий представник „насліпо“ веде його до несправедливого вчинку.

Наш заголовок «Добрий заробок» сповнений радості, задоволення, широкого бажання повторити подію та ціляти до щасливого життя.

Про що мова?

У Караш-Северіні знаходяться, крім румунських, також і села, де живуть українці. Але українці живуть і в містах.

Діти цих українців, крім всіх інших предметів, вивчають і українську мову. Союз українців Румунії, на знак визнання цієї праці, виділяє дітям різні подарунки, як, наприклад, дарунки з нагоди різдвяних свят, різні книжки та інше.

В цьому році Карашсеверінська філія СУР подарувала цікаву прогульку учням, які вивчають українську мову.

Ось як воно відбулося:

Дев'ятого червня рано на автовокзалі «Надіна» із Карансебеша зібралися учні із шкіл, де вивчається українська мова, для того, щоб здійснити заплановану екскурсію.

Це учні із Копашильської восьмирічки під керівництвом викладача Ольги Мачан, учні із Корнуцельської восьмирічки під керівництвом учительки

Мігаєли Шімоня і Симони Свестак, учні з Карансебеша та Салбаджелу під керівництвом викладача Лівії Бобик, учні з Решіцької школи в супроводі також і матері однієї з учениць. Як запрошена на цю подію, була пані Марія Блаж – секретар філії.

Запрошений на заході був і підписувач цих рядків.

Для того, щоб захід відбувся благополучно, учительський колектив вирішив під час екскурсії говорити тільки по-українськи, беручи до уваги, що під час інших уроків така умова неможлива. Учні зрозуміли умову і підкорилися без проблем.

Автобус вирушив з автобази «Надіна» під акомпанементом дитячих пісень. Діти співали, усміхалися, руками розмахували тим, що осталися у автовокзалі.

Діти ще довго співали, поки минули поза села Обрежа, Глімбака, Бауцар, Букова.

Потім діти стали мовчати, бачачи нові для них села, широкі ліси і високі гори.

Полишаючи банатську територію, діти почали поділяти ще більше уваги новим околицям.

Так роздивляючися, говорячи і сміючися, громада доїхала до міста Гацег, де вже усі чекали бути в лісі, а особливо там, де живуть звірі, яких вони хочуть побачити, а особливо «зімбрів» (зубрів).

Цікаво, що наші діти не були тут першими в цей день, бо у лісі уже були й інші

діти. Прогулька в лісі не тривала багато часу і банатці направилися до міста Дева. Тут вони побули довгенько. По-перше, зайшли в місцеву баню «АКВА-ЛАНД», де купалися рівно три години, відчувуючися у «водяному царстві»

Погода була чудова, сонце світило і гріло сильно. Діти відчувалися чудово, але, все-таки, трьох годин їм вистачило для того, щоби трохи відпочити.

Забгато не могли відпочивати, бо ж «туристи», тому що час минав, а дороги ще осталося досхочу.

Новиною для дітей було побачити «Кріпость Деви» на висоті більше ста метрів. Не було ніякого опору і діти піднялися ліфтом, побачили руїни і спустилися донизу й повернулися додому.

Подорож була перервана перекускою у величезному магазині «Кауфланд».

Після перекуски туристам прийшлося трохи посидіти тихенько і послухати, як шепче двигун: «Додому, додому». Але це все під сильними краплями дощу, який не переставав довго, довго, спричиняючи і неприємні моменти для одних, а особливо для малих дітей.

Повернувшись в автовокзал, звідки вирушали в екскурсію, на запитання: «Чи сподобалася вам екскурсія?» всі діти разом гукнули: «Тааак!».

Іван ЛІБЕР

«РІДНА ПІСНЯ – РІДНЕ СЛОВО» – У СІГЕТІ

(Закінчення. Поч. на 2 стор.)

З а день до цього вони виступали у Хорватії і Словенії, і зробили далеку дорогу, щоб дійшли на цей спектакль. Багато дітей, молоді гурту співали соло і по групах чудові українські пісні.

Завершив виступ великий артист України Мар'ян Гаденко. Їх обдарував «Дипломами» депутат Микола-М. Петрецький і голова Марамороської філії СУР Мирослав Петрецький, а слухачі – бурхливими оплесками.

Після закінчення програми гостей на сцену вийшов хор «Ронянські голоси» із Верхньої Рівни – Мараморощина, який виконав кілька українських пісень, починаючи з піснею «Реве та стогне». Після них виступив ансамбль танцю «Соколята», – інструктор та диригент хору проф. Джета Петрецька.

На закінчення цього фестивалю виступав ансамбль «Червона калина», соло Мирослав Петрецький, які потім і розважували за спільним столом гостей. Успіх цих двох заходів належить доброму організатору і голові Марамороської філії СУР проф. Мирославу Петрецькому.

З ЩОДЕННИКА ДЕПУТАТА СУР

4-а Сесія теперішніх Законодавчих зборів Парламенту Румунії продовжилася Позачерговою Сесією, яка тривала 18 днів. Відстрочка парламентських канікул стала корисною в діяльності нашого депутата, в першу чергу, з шансом того, щоб наполягати на тому, щоб Законопроект, який цікавив нас зокрема, – Дня української мови, не відкладати на осінню Сесію, як це було накреслено спочатку.

ЗАКОН БУВ ПРИЙНЯТИЙ!

Отже, почнемо з доброї вістки. Переважаючою більшістю голосів був прийнятий Проект Закону про встановлення Дня Української мови в Румунії. Про законодавчий пробіг цілого проекту нашого депутата Пана МИКОЛИ-МИРОСЛАВА ПЕТРЕЦЬКОГО ми повідомляли читачів після фіналізації кожного етапу. Перспективи виглядали очевидними, тим більше, що подібні проекти були прийняті без проблем. Не така ж ситуація була цього разу.

Читачам відомо, що міждержавні відносини між Румунією та Україною зазнають деякого охолодження – сподіваємося, тимчасового! – і що певні події в сусідній країні лили воду на млин і дозволили скептикам висловлюватись щодо цієї дружби. Передбачувалось, що певні інциденти будуть спекульовані аматорами екстремістської політики, що і сталося.

Передбачаючи можливість деяких скривань, особливо з боку гострої опозиції до проекту, висловленої в Комісії з культури, мистецтв і засобів масової інформації депутатом Соціально-демократичної партії від Галацу НІКОЛАЄ БАКАЛБАШЕМ, наш депутат до обговорення на пленарному засіданні Палати провів більше в'яснювальних розмов із колегами з різних партій. В цих діалогах пан ПЕТРЕЦЬКИЙ наголосив на довірі, що закордонна політика Румунії не поверне себе в компетенцію негативних практик у галузі фундаментальних прав і свобод, а, навпаки, збереже собі статус прикладу для добрих практик. Депутат СУР у цих розмовах нагадував також, що законопроект стосується не будь-яких кон'юнкторних прав, а «фундаментальних, незмінних та універсальних».

Попередньо виражені думки, до засідання, були підтвержені слідуєчим коротким словом – стислим, згідно з приділеним часом, – висловленим з трибуни Плену:

«Підтримую законопроект про встановлення Дня української мови не лише тому, що я представник цієї етнічної спільноти. Підтримую його, як підтримуватиму будь-які проекти на користь культури.»

Рідна мова – це інфраструктура кожної національної культури, а плюралізм та різноманітність національних культур складають всесвітню культуру. Сподіваюся, що голосом Вашого Панства підтримаєте ще один маленький крок до всесвітньої культури.»

Парламентська тактика дала результати. Хоч деякі проекти проголошуються без обговорень, стосовно так-званого проекту «Закону Петрецького» слово взяли ще 8 з достатньо різних позицій депутатів.

Так, депутат СДП НІКОЛАЄ БАКАЛБАША повідомив: «Незалежно від голосу партії, голосуватиму проти» і що «такий проект є соромом для румунів з діаспори». Проти узаконення деяких днів мов нацменшин виступив і депутат Союзу Рятуйте Румунію ТУДОР БЕНГА. Нюансованішими були ліберали ВІКТОР ПАУЛ ДОБРЕ, ДАНІЄЛ ГЕОРГЕ АНДРЕЙ і депутат від Демократичної партії угорців Румунії МАРТОН АРПАД, які відмежували закиди, що їх мають на адресу деяких випадків в Україні та законопроектом, про який іде мова, з яким погодяться. Цікавою була і заява депутата Партії Народного руху КОНСТАНТИНА КОДРЯНУ: «Як би нас і не споконувало голосувати проти, ПНР підтримає проект».

Твердо виступили на підтримку законопроекту пан ВАРУЖАН ПАМБУКЧІАН з боку Групи національних меншин і ФЛОРЯ ДАМ'ЯН (СДП), обидва наголосивши на «вкладі депутата ПЕТРЕЦЬКОГО».

ВІДГУКИ НА ЗАКОН «ПЕТРЕЦЬКОГО»

Заслуговує відмічення того, що прийняття «Закону про встановлення Дня Української мови» відбулося в тому ж числі в місцевій пресі румунською мовою. Депутат СДП МІРЕЛА ФУРТУНА обширно заявила у Dobrogeanews, з якого зачитуємо:

(Продовження на 9 стор.)

СПОСТЕРІГАЧ

У Клуж-Напоці пройшов 10-ий випуск Міжнародного наукового симпозіуму слов'яністів

(Продовження. Поч. на 16 стор.)

У своєрідному стислому варіанті вистави студентам-акторам вдалося зберегти всю авторську оригінальну колоритність, драматизм і гумор. Вдалою акцією стала пре-

зентація перекладу автобіографічного роману «Клітка для вивільги» відомого українського сучасного письменника, прозаїка, критика і літературознавця, голови Київської організації Спільки письменників України пана Володимира Даниленка. Її перший переклад на румунську мову створений відомим у Румунії двомовним письменником паном Михайлом Г. Трайстою. За словами автора, «це роман... про боротьбу між любов'ю і ненавистю, між успіхом і заздрістю. Існує багато різних підтекстів: політичний, соціальний, але і людський. Головна думка в ньому: любов є вічна, а людина без любови перетворюється на машину для знищення інших». Універсальність тематики роману – любов, зрада, мистецтво – рекомендує його широкому колу читачів. А

ще – це перший крок до «ознайомлення української громади Румунії та й Румунії взагалі і її літературних кіл з українською творчістю». На презентації, відтак, були присутні поет Д. І. Марта та голова відділу прози Спільки письменників Румунії А. М. Барос. «Те, що такі люди, як Д. І. Марта і А. М. Барос не відмовилися прибути до Клужу (після презентацій у Бухаресті) говорить багато. Це означає, що у Румунії цікавляться сусідською літературою», – звернув увагу автор перекладу. Він також подякував В. Даниленку за те, що погодився безплатно дати роман на переклад та приїхав до Румунії, а також всім тим, хто так чи інакше сприяв виходу книги у світ. Особливо було звернуто увагу на причетність до цієї події пана І. Гербіля як редактора книги, як голови видавничої комісії СУР та ініціатора презентації книги в рамках клужького симпозіуму.

(Далі буде)

Ольга СЕНИШИН

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ ВІТАЄМО ВАС, ДОРОГІ ЮВІЛЯРИ!

ЛИПЕНЬ

1. Михайла ВОЛОЩУКА (12 липня 1934 р.) – поета, маляра, учителя та інструктора самодіяльних художньо-артистичних колективів, доброго українця, уродженця і жителя українського села Негостина Сучавського повіту, щирого дописувача до часопису «Вільне слово», автора кількох поетичних збірок, виданих при Союзі українців Румунії.

2. Лучію МІГОК (з дому АРДЕЛЯН, 15 липня 1963 р.) – викладача української мови в Сучавщині. Пані Лучія – інспектор з питань кадрів в Сучавському шкільному інспектораті, голова Сучавської міської організації СУР.

Бажаємо багато успіхів на таких відповідальних посадах.

Уродженка багатодітної сім'ї священика Івана Арделяна, вихідця з марамороського села Бистрий, яка чимало зусиль доклала для того, щоб в мальовничій Сучавщині українська

мова зберігалася далі і далі. На Многая літ з нагоди виповнення гарної дати від народження – 55 років!

3. Мирослава ПЕТРЕЦЬКОГО (30 липня 1959 р.) – голову Марамороської повітової організації СУР, члена Ради СУР, викладача музики, керівника і соліста ансамблю «Червона Калина», якому вже виповнилось 25 років, члена хору «Ронянські голоси». Засновника Фестивалю-конкурсу для учнів української поезії на повітовому рівні в Румунії з 2001 року в Мараморощині, що з часом переріс на Конкурс національного рівня, спочатку у Верхній Рівні, бо згодом Фестиваль перевели до м. Сігету. Уродженця українського марамороського села Верхня Рівна, де закінчив початкову восьмирічну школу і поступив до Сігетського педучилища. Згодом став разом із дружиною, керівником хору «Ронянські голоси» як випускники Музичного факультету в Україні. Захистив Мастерат із прав

людини Баямарського факультету. З самих молодих років виступав з українськими піснями на різних Фестивалях, де з честю представляв і далі представляє українську громаду. Там, де появляється Мирослав Петрецький з «Червоною калиною», – завжди особливо гарний український настрій, який єднає українців Румунії.

З 2006 р. – перший заступник голови СУР, член Ради та Президії СУР, голова Марамороської філії СУР.

Бажаємо багато подальших успіхів голові Марамороської організації СУР на українській ниві Румунії. Нехай здійснюються усі його задуми, хай відкривають вони обрії подальших перспектив!

4. Іяну ДАН (31 липня 1944 р.) – першу заступницю голови Жіночої організації СУР. Народилася п. Іяна Дан (з дому Рагован) в Мараморощині в с. Верхня Рівна, де й закінчила початкову школу. Поступила до Сігетського педагогічного ліцею, де активно виступала у

хорі та в окрестрі, граючи на мандоліні. Після закінчення лицею бере призначення до рідної і дорогої Верхньої Рівни, де працює понад 45 років учителем, виховуючи чимало поколінь. Одружена з відомим художником Аурелом Даном, мати троїх талановитих, люблячих дітей! Пані Дан – активний член СУР, віддано виступає у хорі «Ронянські голоси», на честь 60-річчя якого видала книгу. Дописує до часопису «Вільне слово», а також вона й кореспондент повітової газети «Graiul Maramureşului», де часто пише і популяризує діяльність СУР та хору «Ронянські Голоси», неюминаючи ні діяльності в сфері жіноцтва. Бажаємо їй далі бути такою гарною, молодою та активною. Багато радості, приємних подій з тим, щоб усе задумане збувалося!

МНОГІХ І БЛАГІХ ЛІТ,
ДОРОГІ ЮВІЛЯРИ!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ
ПРОВІД СУР

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗАПОВІДНИК УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР НАУКИ І КУЛЬТУРИ ЄВРАЗІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ Л. ГУМІЛЬОВА ГРОМАДСЬКИЙ НАУКОВО-ПРОСВІТНИЦЬКИЙ «ІНСТИТУТ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

(Закінчення. Поч. у попередньому н-рі)

Посилання на твори Тараса Шевченка подавати за академічним виданням: Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів: У 12 т. / Редкол.: М. Г. Жулинський (голова) та ін. — К.: Наук. думка, 2001-2014.

Послідовність розміщення елементів статті: УДК; прізвище автора; назва статті (великими літерами по центру); анотація (без слова анотація, без абзацного відступу вирівняно по ширині тексту, інтервал між рядками одинарний, Times New Roman, 12 pt) і ключові слова (розпочинається словосполученням «Ключові слова: », без абзацного відступу, інтервал між стрічками одинарний, Times New Roman, 12 pt, курсив) мовою статті; виклад основного матеріалу статті; джерела та література; далі – один порожній рядок, назва статті, анотація і ключові слова двома іншими мовами (російською та англійською). Звертаємо увагу авторів на необхідність кваліфікованого перекладу анотації та назви статті англійською мовою («машинний» переклад не допускається).

Після статті через 1 інтервал подається в алфавітному порядку за наскрізною нумерацією список джерел під заголовком Джерела та література. Бібліографічні відомості про джерела оформлюються згідно з останніми вимогами державного стандарту.

УВАГА! За точність цитування, наведення

прізвищ, дат, посилань, граматичні і стилістичні помилки відповідальність несуть автори матеріалів. Оргкомітет залишає за собою право відхиляти статті, які не відповідають вищезгаданим вимогам.

Організаційний внесок для учасників наукових читань та авторів публікацій у збірнику матеріалів – 220 грн. (передбачає часткове покриття витрат на проведення читань). Оплата під час реєстрації.

Відкриття наукових читань відбудеться у конференц-залі музею Т. Г. Шевченка за адресою: Україна, Черкаська обл., м. Канів, Тарасова гора, Шевченківський національний заповідник.

Усі витрати, пов'язані з перебуванням на наукових читаннях (проїзд, проживання, харчування тощо), оплачуються учасниками за власний рахунок або за рахунок сторони, що відряджає.

Для довідок (по Україні): тел. (04736) 3-23-65 (окрім неділі і понеділка) (Брижицька Світлана Анатоліївна).

Як дістатися до Канева: щогодинно від автовокзалу «Видубичі» (м. Київ) йде автобус (бажано їхати через Українку, Ржищів). Ранішні рейси: 7.20; 8.00. Останній рейс Канів–Київ – 18.30. У Каневі: таксі від вокзалу «Авторіка» або маршрутне таксі рейсом №2 з центра міста (площа Шевченка) (до кінцевої зупинки «Тарасова гора»). Запрошуємо до участі у наукових читаннях.

ОРГКОМІТЕТ

ЗАЯВКА ДЛЯ УЧАСТІ

у Шостих Міжнародних Шевченківських читаннях «Історичний досвід та сучасний стан вивчення Журналу (Щоденника) Тараса Шевченка» (до 160-річчя написання автобіографічного документа)

13 вересня 2018 року

Необхідно заповнити та надіслати заявку не пізніше 01 серпня 2018 року

Назва файлу – прізвище та ініціали учасника

Прізвище, ім'я, по батькові (повністю)

Науковий ступінь, вчене звання

Місце роботи, посада

Назва доповіді

Запланована секція

Поштова адреса

Електронна адреса (обов'язково)

Телефон (обов'язково)

Які технічні засоби для представлення доповіді Вам необхідні

Форма участі (очна чи заочна)

Потреба бронювання місця в готелі

Потреба зустрічі на автовокзалі (так / ні)

Потреба в запрошенні в паперовому вигляді

Дата приїзду, час

Дата від'їзду, час

Дата заповнення заявки

ПРОЩАВАЙ, ДОРОГА МОЯ ШКОЛО!

Мов сьогодні, мов учора,
До далекого села
Молоденька та бадьора
Перша вчителька прийшла.
«Учителька» – Юрій ПАВЛІШ

Так починається учительське життя. Воно гарне, але й важке, з багатьма успіхами, та й з багатьма труднощами. Учительство має свій початок, але після довгих років праці надходить і кінець шкільної праці, пенсіонування. Як і шкільний рік, – має свій початок і своє закінчення. Тільки цікаво, що початок – восени, а завершення шкільного року – на початку літа.

І хоч я уже давно на пенсії, часто відвідую школу, ще не можу відірватися від неї зовсім, адже тут продовжують працювати мої п'ять колишніх прекрасних учениць.

Цього року я була присутня на святі закінчення шкільного року у восьмирічці села Верхня Рівна, що в Мараморіші.

Воно почалося з останнього дзвінка для всіх учнів, а головне для тих, що закінчували 8-ий клас. Групами по двоє учні восьмого класу пройшли по всіх класах, взявши собі відоклін від усіх учнів школи із піснями розлуки, отримавши букети квітів від приятелів з менших класів.

Після цього всі учні вийшли у подвір'я і зробили каре по класах зі своїми учителями і керівниками. Останні прийшли «восьмаки» із квітами і кольоровими «балончиками» (кольорові кулі), співали пісні розлуки із школою, приготовлені проф. музики Джетою Петрецькою. Вела програму директор школи Лоредана Лушкан. Серед гостей цієї події були примар села Іван Романюк, священник Юрій Албічук і представники поліції. Почалася подія з молитви. Пані директор школи представила короткий звіт праці. У своїм слові пан примар привітав учителів, професорів, учнів і родичів за їх спільний труд у здобутті найкращих результатів. Про виховну працю говорив пан священник, а про поведінку учнів на вулиці і в публічних місцях говорив представник поліції.

Розпочалося преміювання на відзнаку за працю учнів школи. Директор школи Л. М. Лушкан оголосила прекрасні результати учнів цього шкільного року на різних національних олімпіадах: з української мови, з румунської мови, математики і ботаніки.

З участю примаря села учням вручали і медалі, після чого пані директор висловила їм подяку і вручила двом майбутнім пенсіонерам, учительці Отілії Копощук і проф. Павлу Романюку, дипломи. Примар вручив директору школи Диплом Школи 2018 року від PROEDUCATIA за окремі результати школи Верхньої Рівни. У продовженні кожний учитель і керівник класу обділили своїх учнів преміями за навчання, після чого вони сфотографувалися.

Всі ці моменти дуже схилювали присутніх, коли подумати, скільки учителів тут працювало впродовж 245 років існування школи, скільки сотень учнів закінчили восьмирічку і якими великими людьми вони стали. Десятки учителів, інже-

нерів, лікарів, священників, економістів, редакторів газет. У школі із Верхньої Рівни училися і 7 наших відомих письменників та 5 публіцистів. Тут закінчив 8 класів наш депутат і голова Союзу українців Румунії Микола М. Петрецький. У цій школі училися члени відомого хору «Ронянські голоси», причому учні цієї школи – члени танцювальних гуртів «Соколи» і «Соколята».

Тут почався і продовжується учнівський Фестиваль-конкурс з читання (декламування) української поезії в Румунії з ініціативи керівника Марамороської філії СУР проф. Мирослава Петрецького уже XVIII-ий рік – повітовий, а національний у Сігеті.

Само собою, що важко розлучатися з такою знаною школою, чи з учителями, професорами, чи з учнями VIII-го класу. Учителям бажаю легкого заслуженого відпочинку, а учням – успіху у дальшому навчанні.

Текст і фото
Іляна ДАН

Глибоці - 580 років!

(Закінчення. Поч. на 7 стор.)

Згодом святкове дійство продовжилось на центральному майдані селища з виступами колективів художньої самодіяльності та вже з традиційним конкурсом «Глибоцький медівник».

Цьогоріч боротьба за головний приз конкурсу „Глибоцький медівник” була нелегкою і вартісною. І справді, члени журі губилися між медівниками та кексами, узваром та медовухою, голубцями і начинкою. Однак, цьогорічним переможцем стало управління освіти Глибоцької РДА, яке

отримало нагороду у розмірі десяти тисяч гривень. Загалом було дев'ять учасників. Тож, восьмеро отримали півтори тисячі гривень за участь.

Для футбольних уболівальників на селищному стадіоні пройшло феєричне дійство – футбольний матч ветеранів збірної України та ФК «Глибока». У запеклій боротьбі матч закінчився з рахунком 2:2 у основний час. По серії післяматчевих пенальті перемогу святкували досвідчені футболісти збірної України 3 : 4.

На майдані працювали атракціони для малечі та дорослих, павільйони з різноманітними стравами.

Завершували відзначення 580-ї річниці

Глибоки очікуваним виступом Андрія Рибарчука та феєрверками під вечірнім небом.

Ювілей селища – завжди хвилююча подія для його мешканців. Це свято всіх, хто тут народився і виріс, хто приїздив колись, щоб залишитися назавжди в краю з особливим колоритом, традиціями і славною історією. Нині Глибока розвивається, стає комфортнішою для проживання, зростає культурний потенціал. І все це завдяки широті, працездатності, оптимізму, наполегливості та підтримці її керівників та мешканців.

Глибоці - 580 років!

Щороку 25 червня у Глибоці відзначають День народження селища. Традиційно цей день співпадає з Днем молоді та відзначається напередодні дня Конституції України.

І цього року в період 29.06 -01.07 с.м.т. Глибока святкувала 580 років від дня першої письмової згадки про Глибоку. Це вже поважний вік. В Україні та і будь-де би не було, є багато міст, сіл, але з таким поважним віком не є так багато. В 2015 році Глибоцька громада почала писати нову сторінку в своїй багаторічній історії. Було прийнято рішення про створення об'єднаної територіальної громади, голова якої, Григорій Ванзуряк, вже четвертий рік розбудовує потужну громаду.

На святкування до Глибоки завітали: гості з Молдови, Румунії, Польщі, народні депутати України, голови районних рад області, представники Асоціації міст України, працівники селищної та районної влади та ін.

На запрошення голови селища Глибоки, на свято прибула делегація Союзу українців Румунії у складі: пан Симчук Віктор – перший заступник голови СУР, голова Ботошанської повітової філії СУР; Віктор Григорчук - заступник голови СУР, голова Яської повітової філії СУР; Боднар Іван – заступник голови Сучавської повітової філії СУР, члени Ботошанської філії СУР: пан Скutelніку Василь, пан Шовкалюк Сорін та пані Симчук Клаудія.

30 червня відбувся круглий стіл „Глибока скликає друзів!” за участю делегацій міст-побратимів та найвидатніших людей Глибоки. Гостинно зустріли делегації Союзу українців в Румунії, міста П'ятра-Нямц, міста Серет, польських гостей з міста Нароль, друзів Глибоки з міста Орхей (Молдова). Також на гостину завітала делегація міста Дубно (Рівненська область). Серед почесних гостей були: посол України у Греції, очільник Буковинського земляцтва в Україні Валерій Цибух, заступник мера міста Волочиськ Хмельницької області Олександр Васильченко, кандидат медичних наук, лікар-нейрохірург, головний куратор вертебрології Чернівецької області Олександр Карлійчук, народний герой України, голова Спільки учасників АТО в Чернівецькій області, „кіборг” Донецького аеропорту Валерій Краснян, заслужена артистка України Анна-Дарья Андрусяк та багато інших знаних особистостей. Вели захід голова Глибоцької ОТГ Григорій Ванзуряк та кандидат історичних наук, доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту ЧНУ Олександра Чубрей.

Гостям представили допо-

відь про історію селища та Глибоцької Січі, розповіли про свою землячку Домку Ботошанську. На завершення дійства прийняли рішення про створення товариства глибочан для всіх земляків, які розкидані по всьому світу. Почесним членом товариства був обраний і голова Союзу українців в Румунії пан Микола-Мирослав Петрецький.

У святковий калейдоскоп „Глибоко! Тобі зізнаюся в любові” вплелися пісні про селище.

Вечором відбувся престижний та інтригуючий міжнародний турнір з амрестлінгу “Hlyboka Arm International” у районному будинку творчості та дозвілля. І якщо у місце проведення турніру погода змогла внести свої корективи, то у всьому іншому – аж ніяк. І організація, і видовищність, і боротьба – всі вони були у кращих спортивних традиціях та однозначно заслуговують характеристики зі знаком “плюс”. Перед початком турніру до учасників та вболівальників зі словами вітання звернувся голова Глибоцької ОТГ Григорій Ванзуряк, мер міста Сірет (Румунія) Адріан Попою, президент та віце-президент Федерації Армспорту України Маріус Байка та Володимир Дорош. А після хвилини мовчання у пам'ять про тих, хто загинув за незалежність держави та гімнів країн-учасниць (України, Румунії та Молдови) за справу взялись спортсмени. У підсумку володарем першого місця на “Hlyboka Arm International”, в абсолютній ваговій категорії став представник Румунії Даніель Андронаке.

На другий день з веселими піснями, спортивними іграми та традиційним місцевим частуванням зустрічав глибочан та гостей селища центральний майдан. На сцену святкування були запрошені народний депутат Максим Бурбак, голови Чернівецької обласної ради Іван Мунтян, Глибоцької РДА Георгій Придій, районної ради Петро Панчук, мер міста-побратима Нароль (Польща) Станіслав Вош, депутат міста П'ятра-Нямц (Румунія) Василе Оату, голова районної ради міста Орхей (Молдова), Тудор Голуб, представник Союзу українців Румунії, голова Яської філії Віктор Григорчук, делегація комуни Киндешти Ботошанського повіту Румунії, голова Вашківецької міської громади Микола Перч, заступник мера міста Волочиськ Олександр Васильченко.

Після підписання угод про співпрацю з містами-побратимами з Польщі та Молдови та покладання квітів до пам'ятників Тараса Григоровича Шевченка та Міхая Емінеску селища розпочався святковий концерт. У ньому взяли участь не тільки аматори Глибоччини, а також із Вашківців.

(Продовження на 6 стор.)

Голова Яської філії СУР
Віктор ГРИГОРЧУК

ДИПЛОМИ І ПРЕМІЇ, ЯКІ ОТРИМАЛИ ДОШКІЛЬНЯТА ТА УЧНІ С. РЕМЕТИ НА ШКІЛЬНИХ КОНКУРСАХ І ОЛІМПІАДАХ 2017-2018-го ШКІЛЬНОГО РОКУ

Давно вже прозвучав останній дзвінок 2017-2018-го шкільного року, учні отримали заслужені премії, дипломи і книжки за їхню працю і за гарні результати в навчанні і поведінці, і тепер заслужено відпочивають і тішаються літніми канікулами, щоб вернутися до школи в новому шкільному році з новими, свіжими силами, ентузіазмом і бажанням в новому шкільному році отримати ще кращі результати в навчанні і поведінці.

Я попросив професора Лівію Роман назвати кілька з досягнень наших учнів в минулому шкільному році. Як завжди, дуже вдячно вона детально представила список з усіма дипломами і преміями, які отримали наші дошкільнята і учні в 2017-2018-ому минулому шкільному році.

Думаю, що заслуговують ці діти і їхні вчителі, що їх приготувляли, щоб їх ще раз відзначили і їхні результати були надруковані в наших газетах, маючи на увазі, що в деяких із них і Союз українців Румунії мав вагомий внесок.

Ще раз поздоровляємо всіх учнів, учителів і керівництво школи за їхні результати, бажаючи їм гарних, веселих і щасливих канікул та успіхів і ще більших досягнень в новому 2018-2019-ому шкільному році.

проф. Василь ПАСИНЧУК,
перший заступник голови СУР

ТАБЕЛЬ: ГІМНАЗІЙНА ШКОЛА СЕЛА РЕМЕТИ

ДИПЛОМИ І ПРЕМІЇ,
ОДЕРЖАНІ НА ОЛІМПІАДАХ І В ШКІЛЬНИХ КОНКУРСАХ 2017-2018 р.

1. Конкурс «Свято Різдва» – Сігету Мармаціей

– Перше місце – середня група – Оксана Драгой
– Перше місце – велика група – Іляна Попович

2. Конкурс «Рисунки на асфальті» – Сарасеу

– Спеціальна премія – велика група – Іляна Попович

3. Конкурс «Рождество Христове – Відродження радості»

– Третя премія – Меліса Думнич – проф. Таня Штецька

– За участь – Меделіна Шофінець – проф. Таня Штецька

– II премія – Далія Лупша – проф. Анна Дубович

– За участь – Андрея Ціпля – проф. Анна Дубович

– Відзнака – Крістіан Ковач – проф. Анамарія Ковач

– Перше місце – Каріна Судян – проф. Лівія Роман

– За участь – Йонела Дем'янчук – проф. Лівія Роман

– За участь – Серджу Шофінець – проф. Лівія Роман

4. Конкурс «Comper Спілкування»

– I-а премія – 13 учнів – кл. I, II, III, IV

– II-а премія – 10 учнів – кл. I, II, III, IV

– III-а премія – 10 учнів – кл. I, II, III, IV

– Відзнака – 10 учнів – кл. I.

5. Конкурс «Comper Математика»

– I-а Премія – 5 учнів – кл. I-ий

– II-а премія – 8 учнів – кл. I, II, III

– III-а премія – 10 учнів – кл. I, II, III

– Відзнака – 7 учнів – кл. I, II, III.

6. Міжнародний конкурс «Discovery»

– I-а премія – 12 учнів – проф. Таня Штецька

– Перформери – 4 учні – проф. Таня Штецька

7. Національний конкурс з біології «Джордже Еміл Паладе» – повітовий етап

– Відзнака – Йонела Дем'янчук – проф. Андрея Штецько

– Відзнака – Каріна Судян – проф. Андрея Штецько.

8. Національний конкурс «Зірки науки»

– I-а премія – Крістіан Доготар – проф. Серьожа Бринзанюк

– Лукас Саша Лета – проф. Серьожа Бринзанюк

– Космін Шелевер – проф. Серьожа Бринзанюк

9. Конкурс з математики «Маги цифр»

– Диплом за участь – Біанка Руснак – проф. Серьожа Бринзанюк

– Анджела Крішан –

– Дарія Шелевер –

10. Регіональний конкурс знань з інформатики та творчості «Пайнт Артїст»

– Спеціальна премія – Анджела Крішан – проф. Серьожа Бринзанюк

– Дарія Шелевер –

– Матей Бітюшка –

– Серджу Шофінець –

– Відзнака – Йонела Дем'янчук –

(Продовження на 9 стор.)

З ЩОДЕННИКА ДЕПУТАТА СУР

(Закінчення. Поч. на 4 стор.)

«Бажаю привітати членів Української спільноти в Румунії і запевнити їх, що кожного разу братиму участь в організованих цією спільнотою та іншими етнічними спільнотами подіях, які зачаровують своїми звичаями і танцями, чудовою їх традиційною носею, переданою з покоління в покоління. (...).

В Румунії українці за чисельністю населення є третьою національною меншиною, і, як знаємо всі, кожне можливе свято в житті громади визначене святом рідної мови, воно фактично будучи святою спадщиною народу, яка передається від генерації до генерації. (...).

Ініціатор цієї законодавчої пропозиції, наш колега Микола-Мирослав Петрецький розповів нам про чарівність та оригінальність української мови, яка взяла участь у конкурсі краєвих мов, який відбувся у Парижі 1934 року, коли українська мова зайняла друге шанобливе місце після італійської мови місце в конкурсі наймелодійніших мов».

ПРО РУСКОВУ, Й НЕ ТІЛЬКИ

Згідно з передбаченнями (ст. 197 абз. (2)) з Регламенту Палати Депутатів, депутат СУР звернувся із слідуєчим письмовим запитанням до міністра Публічних Фінансів пана ЕУДЖЕНА ОРЛАНДА ТЕО-

ДОРОВІЧА: «Як відомо, внаслідок застосування закону державного бюджету 2/2018 щодо врівноваження місцевих бюджетів у 2018 р., дуже багато комун потерпіли значних втрат, особливо ті, що в гірській зоні, розташовані на кордоні Румунії. Конкретний приклад віднаходимо в комуні РУСКОВА повіту Марамуреш, населеного пункту, який налічує 5.537 жителів, 99 відсотків з яких – етнічні українці. Наслідком застосування передбачень абз. 5 і 6 для територіально-адміністративних одиниць, передбачених абз. 1, місцевий бюджет знижується до половини з надлишку територіально-адміністративних одиниць, зареєстрованого 31 грудня 2016 року, іншими словами, в цьому році він буде скорочений на 2.100 тисяч лейв.

Принагідно зазначити, що цей населений пункт наприкінці 2016 року зареєстрував надлишок сумою 4.242.841,56 лейв, виділеною Агенством для фінансування сільських інвестицій мірою 322, включених в проекті «Відновлення, розвиток сіл, покращення основних послуг для сільської економіки і населення та освоєння сільської спадщини», яка входить до Вісі III – «Якість життя в сільських зонах і урізноманітнення сільської економіки», становище, в якому мова іде не про суми з місцевого бюджету або ті, що походять з інших бюджетних джерел, а з європейських фондів.

Згідно із ст. 6, абз. 3 б.В, для врівнова-

ження місцевих бюджетів комун, залишена різниця використовується на доповнення власних прибутків з метою забезпечення мінімального бюджету на рівні суми 750 лейв/на жителя.

За простим математичним обчисленням, РУСКОВА маючи 5.537 жителів, випливає сума 4.052.750 лейв, необхідна їй для належного функціонування.

Одночасно даний закон охоплює ще один важливий аспект, а саме: для врівноваження місцевих бюджетів там, де ці суми були менші (стан комуні Рускова повіту Марамуреш), де вони були скорочені через надлишок з кінця 2016 року, виплинутих з європейських фондів, будуть виділені суми з бюджету Повітової ради, згідно з тією ж статтею (ст. 6, абз. 3 б.В).

У 2018 році перебувають в розгортанні більше проектів, в яких Місцева рада комуні Рускова має якість співфінансиста, а саме: «Шкільний спортивний зал, винесений аукціоном Національної інвестиційної компанії – строк виконання: 2018 рік», «Відновлення вулиці в комуні Рускова – через Національну програму місцевого розвитку», «Оновлення постійного центру – через Національну програму місцевого розвитку».

Беручи до уваги дану ситуацію, звертаюся до Вас, пане Міністре, з домаганням повідомити про заходи, які будуть вжиті Міністерством, що його координує, щоб до наступного оцінення врахувати ці неузгоджені, а небрунтовано відтягнені суми були повернені, і таким чином, щоб тут було забезпечено коректне і рівне з іншими населеними пунктами функціонування».

ДИПЛОМИ І ПРЕМІЇ, ЯКІ ОТРИМАЛИ ДОШКІЛЬНЯТА ТА УЧНІ ...

(Закінчення. Поч. на 8 стор.)

11. Участь у конкурсі програмування мовою Scratch

– Фабіан Стан – проф. Серьожа Бринзанюк

12. Конкурс «Користь від здорового харчування»

– Відзнака кл. VII-ий – проф. Андрея Штецько

13. Повітовий проект волонтерства «Дід Мороз приходиться до всіх дітей»

– беруть участь всі учні та педкадри Гімназійної школи с. Ремети

14. Міжнародний конкурс з фольклору – Сігету-Мармаціей

– II-е місце – проф. Лівія Роман

15. Національний конкурс «Письменник на 1 день»

– III-е місце – Делія Іржік – проф. Мая Сімедра

16. Повітова Олімпіада з української мови

– I-а премія – Дарія Тюк – проф. Анамарія Ковач

– Дарія Штець – проф. Лівія Роман

– II-а премія – Марія Флайс – проф. Анамарія Ковач

– Оксана Флайс – проф. Анамарія Ковач

– Серджу Шофінець – проф. Лівія Роман

– Діана Пасинчук – проф. Лівія Роман

– III-а Премія – Ралука Грігорка – проф. Анамарія Ковач

– Аннемарі Мачока – проф. Лівія Роман

17. Національний етап Олімпіади з української мови

– Відзнака – Дарія Тюк – проф. Анамарія Ковач

– Дарія Штець – проф. Лівія Роман

18. Повітовий конкурс з декламування української поезії

– I-е місце – Крістіан Ковач – проф. Анамарія Ковач

– Сіміна Колопельник – проф. Лівія Роман

– II-е місце – Делія Дубович – проф. Лівія Роман

– Дарія Тюк – проф. Марія Штефан

– III-е місце – Лариса Лонтя – проф. Лівія Роман

– Відзнака – Александру Тюк – проф. Лівія Роман

– Ралука Грігорка – проф. Анамарія Ковач

19. Національний конкурс з декламування української поезії

– I-е місце – Сіміна Колопельник – проф. Лівія Роман

– II-е місце – Крістіан Ковач – проф. Анамарія Ковач

20. Міжнародний конкурс «Змагаймося за нове життя» – Полтава – Україна

– Участь – проф. Марія Штефан, Проф. Лівія Роман, проф. Анамарія Ковач, проф. Таня Штецька, проф. Костел Драгой.

Про особливий Фестиваль-конкурс «Прадідівський скарб»

18 червня у приміщенні Восьмирічної школи села Вишивська Красна Марамурського повіту відбувся перший етап фестивалю-конкурсу «Прадідівський скарб». Ініціаторами цього заходу були вчителька Ірина Арделян та директор Віоріка Петровай. Для успішного проведення цього культурного заходу їм допомогли вчительки української мови: Віоріка Королі, Анка Глодян, Марія Палкуш та Моніка Юрча, а також учениці-волонтери: Біанка Мартиш, Анішоара Саву, Біанка Міхалка, Нарчіса Романюк, Аліна Горган, Лумініца Немцяну та Анна Хашик.

Конкурс був введений до Календаря позашкільних заходів Марамурського Шкільного інспекторату та був організований за підтримки Марамурської філії Союзу українців Румунії. Фестиваль-конкурс мав два розділи. Перший розділ: представлення знаряддя праці, предметів народного побуту, народний одяг, тканини, прикраси, посуд, вироби домашніх ремесел, твори декоративного мистецтва тощо. Другий розділ: показ відеороликів або аудіозаписів про певний народний звичай чи обряд, специфічний села Марамурського повіту, в яких компактно проживають етнічні українці.

Учителька української мови Ірина Арделян розповіла, якою є мета цього фестивалю-конкурсу: "Фестиваль-конкурс «Праді-

дівський скарб» спрямований на закріплення знань учнів українців початкових та середніх класів, а також ліцеїстів про предмети народного побуту географічної зони, в якій вони проживають, а також на виховання любові до прадідівських традицій та звичаїв і до української культури і мови.

Учні мали як завдання ідентифікувати, збирати та надіслати до нашої школи зі свого рідного села, або міста, предмети, специфічні українському народному побуту, такі, як: сорочки, скатерки, килими, горщики, глечики, газові лампи, різні дерев'яні вироби, бочки, скрині тощо.

Також вони надіслали коротенькі відеоролики, або аудіозаписи, про певний народний звичай чи обряд, про весілля, вечорниці, Різдво, Великдень та ін. Журі нагородив найкращі відеоролики та аудіозаписи і най-

кращі предмети. Також була організована виставка з надісланими предметами.

Восени поточного року відбудеться наступний етап конкурсу – тоді групи учнів презентуватимуть наживо певний український звичай, обряд, українські пісні або танці, яких вони навчилися від своїх батьків та дідусів. Сподіваємось, що наступного року фестиваль-конкурс "Прадідівський скарб" будемо організувати вже на національному рівні. Дякую Марамурській філії Союзу українців Румунії, голові пану Мирославу Петрецькому, інспектору Марамурського повітового шкільного інспекторату Симоні Малярчук та раднику в Міністерстві національної освіти Ельвірі Кодрі за підтримку в реалізації цього проекту".

Біанка Мартиш, випускниця Восьмирічної школи села Вишивська Красна, яка бажає продовжувати навчання в українському ліцеї імені Тараса Шевченка, взяла участь у фестивалі-конкурсі "Прадідівський скарб" як волонтер. Ось, що вона ствердила: "Мені дуже подобаються українські традиції, пісні й танці. Я люблю український народний одяг. Я маю гарну вишиванку від моєї мами. Її навчила вишивати моя бабуся. Я також маю намір навчитися вишивати найкращі вишиванки з різних сторін".

Христина ШТИРБЕЦЬ

ПОМЕР МИХАЙЛО (МІГАЛЬ) МАЧОКА (1932-2018) ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Відійшов у вічність на 86-ому році життя Михайло Мачока – колишній голова Сатумарської філії Союзу українців Румунії, перший заступник, член Ради і Президії СУР.

Народився покійний 24 квітня 1932 року в селі Ремети повіту Марамуреш в багатодітній сім'ї: шестеро дітей – 4 хлопці і двоє дівчат.

У 13 років залишився сиротою – померла його мати. Жилося важко, працював навіть і наймитом (слугою). Все, що він зробив, зробив своїми силами, без будь-якої допомоги, до того, завжди піклувався і допомагав своїм братам і сестрам та їхнім дітям.

Загальну школу закінчив у рідному селі, потім технічну школу сільського господарства, заочно ліцей та вищу освіту – факультет ім. Штефана Георгіу у Бухаресті.

Працював по спеціальності – головою кооперативу в селі Ремети, викладав сільське господарство у школі, був другим секретарем райкому партії району Сігет, головою Повітового союзу виробничих кооперативів у повіті Сату Марє, керівником пенсійного офісу повіту Сату Марє, звідки і вийшов на пенсію.

Оженився з Марією (Марікою) Бринзяник, з якою виростили і виховали двоє дітей, двох хлопчиків, яких вивів у люди, обидва отримавши вищу освіту, обидва інженери, старший Михайло і молодший Валерій.

Дуже любив і гордився своїми онуками – двома дочками сина Михайла і хлопцем сина Валерія та одним правнуком.

Від заснування організації Союзу українців в повіті Сату Марє став тут головою Філії СУР, а потім першим заступником голови СУР, членом Ради і Президії СУР.

Був вирішальним фактором у встановленні погруддя Великого Кобзаря Тараса Григоровича Шевченка в одному з центральних парків міста Сату

Марє, виборовши місце (ділянку) і кошти для пам'ятника від державної адміністрації і місцевої влади міста Сату Марє, за що йому честь і слава.

За його діяльність, за плідну працю на ниві української культури, вагомий внесок у зміцненні культурних та ділових зв'язків між Румунією та Україною та в справу збереження етнічної, мовної, культурної і релігійної свідомості громадян Румунії, які належать до української нацменшини, був нагороджений Дипломом лауреата премії Фонду Тараса Шевченка в 2012 році, високої відзнаки України, якою може гордитися вся українська громада Румунії.

Важко писати, знаходити підходящі слова про людину, яку вважаєш своїм другом, батьком, а він для мене таким і був, а ще до того був, як кажуть у нас у Реметах, першим братом (наші мами були рідні сетри), і хоча різниця у віці між нами майже 20 років, він був одним з тих, з яким я добре розумівся, допомагали один одному чим могли, а головне він мені, часто зустрічалися, говорили, радилися, підтримували один одного. За його ставлення, допомогу, поради і все, що він для мене зробив, я буду завжди вдячний йому і пам'ятатиму його добрі вчинки, а про неприємні речі (в житті всякого буває, нема людини без гріха) ніколи не буду згадувати. Допомагав він не лише мені, як рідному, а і дуже багатьом людям які тепер згадують про це, працюють на керівних посадах, мав можливість, зв'язки і охоту допомагати і робити добро.

Вічна пам'ять і вдячність за його діяльність, молимося за упокій його душі. Вічна йому пам'ять!

Василь ПАСИНЧУК

ЮВІЛЕЙНИЙ РІК УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЛУГОЖІ

Щоб кожна людина любила свою рідну церкву, рідну мову та щоб молилася і слухала Літургію рідною мовою, справжні місіонери створили церкви на поміч Божу, протопопії вікаріату. Правда, що людина, котра надіється на поміч Божу, виконує волю Божу. Так подумав отець Ілля Албічук – протоіерей Української православної церкви в Банаті – віддатися служінню Богові, своєму українському роду.

Народився отець Ілля Албічук 24 липня 1948 р. у великому українському селі Верхня Рівна на Мараморощині. Батько Юра – селянин і робітник на залізничній дорозі, як став вдівцем, його два сини Ілько і Юрко, котрі пізніше стали священиками, були виховані дуже добре другою матір'ю Іриною, котра народила йому ще п'ятеро діточок і всіх виростила достойними серед мешканців Верхньої Рівни.

Семирічку майбутній панотець закінчив у Рівні, маючи доброго керівника, уже покійних письменника Івана Федька та директора школи Юрія Кімпана. Продовжує вчитися в Сігетському українському ліцеї, маючи відмінних педкадрів, як Сливка, Новосівський, Лозинський та прекрасного викладача української мови Юлію Грінь, яка тепер живе у Банаті. Після війська працював учителем в різних школах Мараморощини. В 1975 р. кінчає Теологічний Інститут в м. Сібіу, опісля одружується з вихователькою Саваною Кващук, працює в румунських парафіях епархії Орадя.

Після Грудневої революції 1989 р. відповів на заклик засновника української організації в Банаті Юрія Семенюка, котрий разом з українцями м. Лугожу подумав збудувати українську церкву, щоб віруючі молилися рідною мовою. Щоб сповнити бажання проф. Ю. Семенюка і будівничого комітету церкви в складі Івана Ковача – теперішнього голови Лугозької організації СУР, Юрія Біланіна, Василя Павліша та Петра Белі, і завдяки п. Вікарія і першого депутата українців в Парламенті І. Піцури, переселився в м. Лугож на посаду священика української православної церкви.

Трудні роки для нього були, ні хати не було, нічого, тільки громада українська. Треба було працювати інтенсивно, щоб приєднати різні села і організувати парафії українського православного Вікаріату. Пізніше отець Ілля як протоіерей і керівник церков у Банаті разом зі своєю сім'єю в історії відродження і заснування православних приходів, що яких 13 з Монастирем «Св. Тройці» в Малій Черешні.

Відзначається як добрий менеджер, конструктор, збудував три парафіальні хати: у Кричунові, Полянах (Мараморощина) і Лугожі та три церкви: у Щуці, Петроса-Маре і Лугожі.

На сповнення 70-го річчя життя і 43

років ієрейства і подружжя з відмінною паніматкою мають великий досвід, можуть давати добрі поради і підбадьорювати тих, котрі в цьому модерному світі відвертаються від Господа Бога, думаючи, що пішло на занепад духовне життя.

В сім'ї отця Албічука всі служать на славу Божу. Син Богдан, хоча і далеко живе, з любов'ю до церкви служить Богу. Смирено отець Ілько каже, що Бог – це «Вічна Любов, Вічна Правда і Світло», і сміливо каже, що від дитинства він був обдарований Божим Провидінням, тож просить Спасителя, щоб у майбутні літа, якщо Йому буде приділено служити Богові, хай подарує і надалі йому сили праці.

Дякує, що Господь оберіг його від різних спокус, від негараздів з боку видимих і невидимих ворогів, думаючи про ті основи, на яких існує світ – «Віра, Надія, Любов».

Тому отець Ілля з відмінними лугожанами, ктиторами, конструкторами братами Михайлом, Василем, Іваном Теслевичами та жертводавцями Св. Володимирського Собору, що є доховним центром банатських приходів, вірно будуть святкувати Ювілейний рік 2018-ий – 25 років від освячення Храму в Лугожі.

Настоятель надіється, що перед нами відкриється щасливе майбуття, Богом благословенне, бо Господь буде ласкавий до українського народу в Румунії і в цілому світі. Надійно промовив до Бога з подякою: «Достойний ти, Господи, прийняти славу і честь, і силу, бо Ти створив усе». Простягни свою кріпку руку і постав нас всіх на дорогу, яка веде до загального спасіння».

Хоч і в таких складних обставинах, надіється, що будемо жити, зберігати православну віру, нашу культуру, мову і звичаї. Просить передати нашим дітям спадщину славного нашого народу, бути чесними, любити своє, шанувати чуже, бо тоді й інші будуть нас шанувати.

Церковний комітет української церкви і українська громада на ювілейному святі – 25 р. від посвячення Храму в м. Лугожі, на ювілейному святі до 70-річчя отця Іллі Албічука – побажати йому здоров'я, сили ще працювати на Христовій Божій ниві, на благо церкви і суспільства. Як справжній місіонер, отець Ілля сказав, що все це приймає не як його заслугу, а як силу Божу, яка працювала разом із ним.

Ці всі роки були роками плідної праці отця Іллі Албічука на ниві Божій та Богослужіння, хоча не була легкою дорогою, а подеколи і тернистою.

На Многа літа!, дорогий пане отче, з боку рідних, знайомих банатців, мараморошців! Здоров'я, щастя, радості в душі і у вашій сім'ї! А 70 квіток, подарованих Вам, хай розквітають у церкві, парафії та у Вашому житті!

Анна БЕРЕГІЙ

НА ФЕСТИВАЛІ УКРАЇНЦІВ НА ПЛОЩАХ

Думка була: їздити чи ні на фестиваль українців у Площі. Думалось: куди там?.. Десь там, серед гір, добратися туди не так легко. Дороги не такі, як хотілось би... Але не гарно було б відхилити запрошення голови Сучавської філії нашого СУР. На кінець рішення було прийнято: поїдемо! Подумав так: приїду до Негостини, а звідти знайдемо чим добратися до Площ. З усього повіту прийдуть на фестиваль гурти, та не тільки, з Сучавщини, будуть представники із сусіднього Ботошанського повіту, так що буде можливість добратися і до Площ. І ви знаєте, як воно буває, бо ще раз підтвердилася побутова поговорка – «Риба в ріці, не в руці».

Представники місцевої організації з порозумінням знайшли і для мене місце та назначили виїзд з Негостини на десяту годину тридцять хвилин. Починаючи з десятої години, члени гурту «Червона калина» почали збиратися перед школою. Незабаром – перше повідомлення... Машину, якою ми мали їхати до Площ, не встигли відремонтувати, так що прийшлося нам їхати іншою машиною. За дуже короткий час організатори знайшли можливість відправити колектив танцюристів до Площ на фестиваль. Честь і хвала їм! Через 30 хвилин прибув мікробус і за нові 15 хвилин всі були готові рушати в дорогу. Але ж знову сюрприз! Машина заглохла і водій не зміг завести її! Визвав спеціалістів – представників товариства, яке взяло на себе зобов'язання доставити місцевий гурт на фестиваль. Через годину «на місце зустрічі» прибув новий мікробус, забезпечений тією ж компанією, і колектив танцюристів вирушив у дорогу.

З Негостини до Площ – 100 км і з них приблизно 15 км – це дорога не для звичайних автомобілів. Але все це було позаду... Ми були в дорозі. Діти були раді, що нарешті будуть виступати на фестивалі, хоча для них це не була велика радість, знаючи, що на другий день їм знову необхідно буде вирушати в дорогу. На цей раз дорога у три рази довша: вони мали виступати в Тергу Муреші.

І так ми в дорозі. Мало хто з присутніх побував раніше у Площах. Тим більш, що і для нашого водія це була перша поїздка по цьому маршруту. Але, як говорять, і «сліпий знайшов Браїлу», то і ми знайдемо Площі. Так що ми поїхали далі з піснями та жартами.

І десь на половині дороги ми зупинилися на кілька хвилин, біля одного з магазинів по дорозі до Площ, щоб дати можливість дітям купити води та соків, а декому і поїсти.

До нас підійшов старший чоловік з проханням підвезти його. Спочатку, маючи на увазі, що ми, можна б сказати, наполовину офіційна делегація, відмовили йому. Але

наш співбесідник, побачивши наших молодих танцюристів у національних українських костюмах, запитав нас, на цей раз українською мовою, куди ми їдемо. Звичайно, ми відповіли, що їдемо на фестиваль у Площі.

З цього все почалося. Наш співбесідник представив свій квиток члена місцевої організації СУР та розказав, що і він уже кілька років підряд бере участь у цьому фестивалі як акордеоніст і виконавець українських народних коломийок. По дорозі до Лупчини він нам багато чого розказав про його рідні місця, про обряди та звичаї, про історію місцевості. Так що оті 30-40 км., які ми проїхали разом до Лупчини, залишаться у нашій пам'яті, і ми незамітно прибули «на місце зустрічі», де відбувається щороку фестиваль української пісні і танцю. Можу точно сказати, що я не жалкую про мій вибір поїхати на фестиваль у Площі.

Нас зустріли з радістю, знаючи, що гурт «Червона калина» виступає тут кожного разу на високому рівні. Приємно, коли чуєш, що біля тебе переважна частина мешканців села розмовляє на рідній мові, не так, як, на жаль, відбувається у багатьох інших селах, де більшість населення вважається українцями, але спілкуються румунською мовою.

На фестиваль було запрошено кілька гуртів з повіту, а також з інших філій. Але, як це буває багато разів: багато запрошених, але не всі мають можливість прибути на фестиваль, тим більше, коли такий захід відбувається не у великому місті, а десь там у горах, у невеликому селі, як Площі. Зате хвала і честь організаторам, бо вони не забувають про українців, які проживають у таких невеликих селах, де обряди і традиції зберігаються і передаються з покоління в покоління упродовж віків.

Фестиваль відкрив голова Сучавської філії СУР, який представив учасників та гостей, прибулих на цей захід. У рамках фестивалю виступили чотири гурти: два вокальні і два танцювальні. Програму розпочав вокальний гурт Сеньйорів міської Радеуцької організації СУР під керівництвом пані Анни Марку, у виконанні якого глядачі мали можливість послухати низку старих українських та румунських пісень у специфічному виконанні покоління з великим життєвим і творчим досвідом. З виступом гурту Сеньйорів розпочався естафет поколінь чергуванням музики і танцю; після виступу Сеньйорів виступив гурт «Гуцулка», про якого сміло можна сказати, що це майбутнє наших організацій. За ним послідував гурт «Полонинка» з Палтіну, керівник пані Елена Елісабета Савчук, у виконанні якого прозвучали старинні пісні та коломийки. Продовжила програму солістка Іоана Котлярюк із Палтіну, яка з ентузіазмом і самовідданістю співала українські та румунські народні пісні, що стали популярними для широкої публіки.

(Продовження на 13 стор.)

Заступник голови СУР,
голова Яської філії СУР
Віктор ГРИГОРЧУК

ПІСЛЯ 45 РОКІВ

Минули роки і раптом виникло бажання побачити ще хоч раз їх усіх. Кого? Моїх однокласників, з якими я закінчила лицей.

Не встигла пірнути в спогади, як задзвонив мобільний. Хто? – мій бувший колега Павел Проданюк, а пізніше й Мішко Корсюк. Вони віднайшли всіх наших колег і встановили зустрітися з ким пощастить. І так, в суботу 16 червня ц. р. ми зібралися в Національному Коледжі ім. Драгоша воде в місті Сігеті.

Кого ми тут застали? Тут: Павел Проданюк, Мішко Корсюк, Василь Гринюк, Віктор Бабінець, Ярослава Вершигора-Колотило, Марія Пронюк-Тот, Марія Попович-Добре, Марія Тарасан-Ненештян, Марія Кващук-Гог, Лучіка Гренюк-Дунка, Марія Ціфрак-Дубик, Василина Бовт-Грижак, Марта Мальярчук-Гренюк, Лідія Самбор-Співалюк. Інших не застали, бо з тих чи інших причин не змогли приїхати: Іван Онужик (який живе в Америці), Анна (Нука) Семенюк-Куреля, Тетяна Папарига-Дрозд, Марія Романюк, Василина Корнищан, Йоган Шофінець, а інших немає вже між нами: Марії Бойчук, Олени Гречинюк-Коман, Василя Волощука, Юри Курака.

Минуло 45 років з того часу, коли пролунав останній дзвінок для випускників XII-го класу "Г". Та субота була нашим днем. Ми знову повернулися за шкільну парту, посідали так, як колись сиділи під час навчання. На початку ми вшанували пам'ять тих, які відійшли у вічність, хвилиною мовчання. Не забули й про класних керівників: Анатолія Лозинського та Олександра Мойсюка та ін. викладачів.

Момент, коли ми сіли за шкільну парту,

дав нам можливість знову пережити хвилиною спогади шкільних років. Це зустріч з юністю. Тут ми сміялися і плакали, сварилися і мирилися, пустували на уроках. Звідусіль лунало: "А тямши, а пригадуєш?". Згадували вчителів, комічні випадки з нашого учнівського життя, відчували себе молодими. Всім хотілося закричати на весь голос: "Хвилино, зупинись, ти прекрасна!".

Не можна забути про троянди, які дарував нам Мішко Корсюк або сувеніри,

пов'язані з нашою річницею, даровані Марією Кващук-Гог. Дякуємо вам, дорогі колеги!

В цей незабутній день нашим класним керівником був пан Іван Корнищан – викладач математики, якому всі ми щиро подякували за те, що він не відмовив бути з нами, не лишив нас сиротами. Він читав з каталогу прізвище кожного, а ми, підводившись, розповідали про те, що трапилось у нашому житті за останні 45 років. Кожен із нас знайшов свій шлях, зумів себе реалізувати і працювати в різних сферах діяльності. У цей день ми мали можливість створити диво: ми не тільки зупинили час, ми повер-

нули його назад у ті найщасливіші, безтурботні роки, коли світ переливався кольорами веселки, пробуджуючи в наших серцях надії.

Подяку принесли ми викладачам тому, що завдяки їхній праці та вихованню, всі добилися досягнень. Низький уклін Вам, дорогі наші вчителі, низький уклін пані Юлії Грінь-Арделян, яка зуміла засадити в наші серця любов до рідної мови, до рідного слова (шість нас закінчили Філологічний факультет у Бухаресті та стали викладачами української мови).

Як прекрасно через роки знову повернутися в свою школу!

З жалем у серцях ми залишили школу, пішли до Української православної церкви, де високоповажний отець-радник Микола Лаврюк зробив панахиду за наших колег і викладачів, які не дожили до цього дня. Хай спочивають з Богом!

Наша зустріч продовжилася у ресторані "Корнет" у Верхній Роні. І тут знову пішли спогади, добрий настрій, підсилений українськими народними піснями, танцями та коломийками, бо Микола Грижак (муж нашої колеги Василини Бовт), славний акордеоніст, заохочував нас співати. Ми були дуже раді один одному!

На кінець всі висловили бажання відтепер зустрічатися кожного року, бо роки (літа), як казав Тарас Шевченко: «пливуть собі стиха, забирають за собою і добро і лихо...».

Дякуємо Богові за прожиті роки, дякуємо за цей чудовий день, дякую вам, дорогі колеги, за вашу ініціативу організувати цю надзвичайну зустріч! Дай, Боже, ще зустрітись! Всім вам бажаю міцного здоров'я, достатку, віри, любові, надії, щастя в житті, сімейного затишку, дитячої усмішки внуків, може, й правнуків!

Ледія СПІВАЛЮК,
Вишавська Долина

НА ФЕСТИВАЛІ УКРАЇНЦІВ НА ПЛОЩАХ

(Закінчення. Поч. на 12 стор.)

Вінцем фестивалю був виступ танцювального гурту «Червона калина» Негостинської організації СУР, керівник проф. Юліан Кідеша.

На закритті фестивалю на сцену були запрошені заступник голови СУР Віктор Григорчук та голова Сучавської повітової філії СУР Ілля Савчук, які виступали з теплими привітаннями на адресу організаторів, учасників і не востанню чергу – усіх присутніх на заході.

У короткій бесіді з мером комуни Извоареле Сучевей, паном Михайлом Мехном, я зрозумів, що між місцевою організацією СУР та, безумовно, Сучавською філією є

дуже хороші відносини. У них є гарні результати в області освіти та стосовно майбутніх проектів. Мер зізнався, що його наступне бажання – створити міні-сільський український музей біля школи в своєму рідному селі Извоареле Сучевей для збереження звичаїв та традицій цих місць, з одного боку, а з іншого боку, щоб згодом нагадувати молодим поколінням про спадщину наших предків.

До побачення, Площі! До зустрічі в Площах у новому 2019 р. також 13 липня!

◆ С Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Ж Е Ч ◆

Світлана Шевченко**ПРО ХВОРОБУ НЕМИТИХ РУК**

Жили-були на світі маленькі створіння, які називалися мікроби. Мікроб – означає надзвичайно малий, такий малий, що без мікроскопу і не помітиш. Так-от, жили собі ці створіння і, як люди, були добрими і злими, тільки про них говорили: шкідливі і корисні.

Я розповім вам сьогодні про двох різних мікробів. Одного звали Кефірчик, і працював він на молокозаводі. Він був щирим, привітним, лагідним. А що вже працюватиме, то й не сказати! День і ніч клопочеться: з молока кефіру наробить для дітей, із вершків сметани наготує, йогурти різноманітні робити вміє, сирочки! Та все акуратно робить, примовляючи: „На здоров'я, люди, на здоров'я!”

Другого мікроба звали Дезик, а звали його так тому, що він був рідним братом хвороби дизентерії. Цей був сварливий, завжди сердитий та роздратований, ледачий і нечупара. Завжди бурчить, завжди чимось незадоволений, і все йому хочеться якесь паскудство зробити.

Всі Кефірчика хвалять та в гості запрошують, а Дезика лають та проганяють. Розгнівався Дезик на людей: „Ну я вам влаштую! Я вам покажу, який цей Кефірчик корисний”. Та й

побіг у молочний магазин, а туди саме й кефір, і сметану, і сирочки солодкі завезли – всього допоміг Кефірчик на молокозаводі наготувати. Сидить Дезик, чекає. Коли це

жінка з дівчинкою Олею заходить. А дівчинка – чемна та слухняна: поки мама продукти купує, спокійно чекає, бабусі якійсь сумку допомогла потримати. „О ні, - думає Дезик, – надто вона вихована, нічого не вдасться”.

Коли це вже інша жінка, з хлопчиком Андрійком заходить. А хлопчик

той на всі боки крутиться, в мами то одне, то інше вимагає, голосно кричить, вередує, руками все підряд хапає: то візок із порожніми пляшками покатав, то в контейнери позаглядав. „Ось цьому я і влаштую неприємність”, – зрадив Дезик та стриб Андрійкові на руки. А той і не помітив навіть, так додому мікроба і приніс. А вдома тільки в кімнату зайшов, уже сирок вхопив і обгортку знімає. Мама синочка просить руки вимити, а він і слухати не хоче. Дезику ж тільки цього і треба: із рук немитих на сирок перебрався. А на вечір в Андрія температура піднялася, живіт розболівся, навіть лікаря довелося викликати. Думає Дезик, що лікар приїде та мікроба Кефірчика сварити буде, а він лише прийшов, строго так Андрійка запитує: „А чи ти, Андрію, завжди руки перед їжею миєш?” Засоромився Андрійко, та все ж правду розповів. „Отож-бо й воно! – каже лікар, - десь мікроба шкідливого підчепив. А хвороба твоя називається „хворобою немитих рук”. Цілий тиждень ліками та уколами Дезика проганяли, а що вже Андрійко натерпівся – то й не сказати, а проте для себе вирішив: „Ніколи не їстиму брудними руками. Більше не стану жертвою шкідливого мікроба!”.

Віршики-потішки

*Пальчик, пальчик, де ти був?
(беремо мізинчик)*

*Я з цим братцем в ліс ходив,
(беремо безіменний пальчик)*

*А з цим братцем борщ варив,
(беремо середній пальчик)*

*А з цим кашу куштував, (беремо
вказівний пальчик)*

*А з найбільшим заспівав, заспівав.
(беремо великий пальчик)*

*Перший пальчик - наш дідусь,
Другий пальчик - то бабуся,
Третій пальчик - наш татусь,
А четвертий - то матуся,
А мізинчик - наш малюк,
Він сховався тут.*

(Показуємо на пальчик та каже-

мо: „перший пальчик...”, і продовжуємо гру, загинаючи кожен пальчик).

Малювала зранку мишка

*Три цукерки, два горішка,
А в обід в куточку сіла
І смачний малюнок з'їла.*

*Скочив котик,
Сів на плотик.
Миє ротик*

*І животик.
Він біленький
І чистенький, -
Гарний Мурчик
мій маленький.*

*Примовляють під час
купання*

Хлюп, хлюп....

*Хлюп, хлюп, водиченько,
Хлюп, хлюп на личенько,
І на ручки, і на ніжки
Хлюп, хлюп, хлюп!*

◆ С Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Ж Е Й ◆

АНСАМБЛЬ ТАНЦЮ «КОЗАЧОК» ІЗ БАЛКІВЦІВ СУЧАВСЬКОГО ПОВІТУ – ПО ТЕЛЕКАНАЛУ АНТЕНА-1!

Приємним сюрпризом було для нас, українців, і не тільки, які захопили 21 липня 2018 р. по Antena-1 «Next Star» і дочекалися виступу балківського ансамблю танцю «Козачок» під керівництвом проф. Петра Шоймана. Браво їм! Браво їм!

Всіма були в захваті з виступу малих балківчан і журі, і ми, українці, – горді за своїх, за їх талант, за їх амбітність показати румунському глядачу український танець, український одяг, їх виконавчу майстерність.

Як висловилися члени журі, які, стоячи, оплескували наших талановитих «Козачків»: «Вони, наче лялечки, а який у них синхрон, а яка складність виконання у цих дітей талановитих! Вони вартують бути прямо у Фіналі!».

Так, вони вартували бути у ФІНАЛІ! Ми 100-процентно згодні з ними! Але... Ми горді за них, чудових, талановитих, і радіємо, що в нас такі ДІТИ, такі БАТЬКИ, а головно – їх керівник професор спорту Петро Шойман, який докладає всі свої сили і талант для того, щоб ансамбль був на висоті, був серед нас на всіх подіях як українських, так і на румунських, куди їх запрошують і оцінюють! Петро Шой-

ман – радник у Примарії села Балківці з боку Союзу українців Румунії.

Ансамбль «Козачок» взяв участь 2017 року і в «шоу» по PRO-TV – «Români au talent» («Румуни мають таланти») і успішно виступив, коли ансамбль дійшов аж до півфіналу, як і на цей раз.

Ансамбль «Козачок» заснований ще в березні 2009 року як ансамбль української громади Балківців, щоб показати всім їх приналежність до української громади Румунії, с. Балківці, атестованого ще 1471 р.

Чесць вам і хвала! Успіхів і надалі! Ви – найкращі! Ви – талановиті! Ви – переможці!!!

Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

ЛІТО-ЛІТЕЧКО!

КАНІКУЛИ – МОРЕ І ГОРИ!

Липень – місяць канікул як для учнів, так і для студентів! Хто-куди поспішає, одні на море, інші в гори, чи в Дельту, щоб відпочити, розважитися з друзями, набрати сил для початку нового навчального року.

Канікули – це перерва в заняттях. Канікули бувають не лише влітку, є і зимові та весняні канікули.

В Румунії, США, Ірландії, Італії, Україні літні канікули тривають по три місяці, в той час як у Англії, Нідерландах і Німеччині – від шести до восьми тижнів.

У Бразилії літні канікули починають-

ся в грудні і закінчуються в кінці січня, або на початку лютого.

У Нігерії канікули тривають від середини липня до другого тижня вересня.

У Канаді літні канікули тривають 2 місяці – липень та серпень.

У Данії літні канікули тривають 6 тижнів.

Бачимо, що кожна країна має свої плани на те, щоб всі мали часу відпочити, розслабитись і набрати нових сил.

Тож гарних, сонячних канікул всім!

(І.П.-К.)

У Клуж-Напоці пройшов 10-ий випуск Міжнародного наукового симпозіуму слов'яністів

З 17 по 19 травня цього року у місті Клуж-Напока було проведено 10-ий випуск Міжнародного наукового симпозіуму «Діалог слав'ян на початку 21-ого століття», який проходить в рамках Днів слов'янської культури при університеті ім. Бабеша-Бойоя. Ця подія вже традиційно збирає як молодих, так і досвідчених науковців декількох напрямків з Румунії та ряду інших європейських країн. Цього року до участі у симпозіумі зголосилося 102 особи; практично прийняти участь змогли понад 60. Найчисельнішою, як завжди, була делегація з України, яка нараховувала викладачів різних університетів з Чернівців (11 осіб), Києва (7), Берегова (3), Івано-Франківська та Харкова (по 2 особи), а також із Ужгорода (1). Було приємно зустріти фахівців з Росії (4), Польщі (3), Угорщини (2) та Республіки Молдова і Білорусі (по 1 особі). Організаторами цієї події незмінно є педагогічні кадри філологічного факультету кафедри слов'янських мов у співпраці та за фінансової підтримки Союзу українців Румунії. Місцеве телебачення TVR Cluj виступає постійним партнером мас-медія.

На офіційному відкритті слова вітання проголосили організатори симпозіуму та представники керівництва університету – завідувача кафедрою слов'янських мов пані К. Балаж та заступник декана філологічного факультету пан І. Д. Кіра. Вони привітали учасників і подякували їм за участь у цій події, що є найкращим «гарантом успіху симпозіуму». Було підкреслено престижне місце університету ім. Бабеша-Бойоя серед подібних закладів у світі та в Румунії, а також філологічного факультету цього університету зокрема. Промовці зазначили, що такі зустрічі не тільки «підкреслюють цінність слов'янської культури», але й дають «чудову можливість розвинути прогресивні та конструктивні дискусії». Від імені голови СУР та депутата парламенту М. М. Петрецького виступив пан М. Г. Трайста, який запевнив «вельмишановну слов'янську громаду» у подальшій не тільки фінансовій причетності Союзу українців Румунії до проведення

цієї очікуваної наукової події. Він нагадав, що одним з матеріальних результатів симпозіуму стає збірка робіт усіх її учасників. Це видання СУР повністю фінансує, а також популяризує на різноманітних зустрічах з представниками румунської політичної та культурної еліти. Відкриття симпо-

зіуму перейшло в пленарне засідання, де наукові представники України, Росії, Угорщини та Польщі заторкнули теми перекладу, мови та літератури – головні і незмінні відділи на цьому симпозіумі. Крім цього, працювали секції культура та діалог культур. Протягом двох днів учасники мали можливість працювати у 9-ох залах, де йшов жвавий обмін досягненнями і дослідженнями, зав'язувалися знайомства, точилися непримусені бесіди професійного і особистого характеру. «Ми відвідали чима-

ло конференцій, які відбувалися і у наших найближчих сусідів. Але такого рівня організації, такого приязного ставлення Союзу українців Румунії, за що йому велика подяка, ми не бачили. ...Справді все зроблено для того, щоб тобі комфортно працювалося, жилося і у тебе залишилися найприємніші враження», – поділилася своїми враженнями доцент кафедри української літератури і компаративістики Київського університету ім. Бориса Грінченка пані Ольга Хамедова. «Симпозіум дуже цікавий. Тут, як мені здається, відбувається гарний добір учасників завдяки тому, що дорога далека і складна. ...Оті, що сюди приїхали, то вже справді привезли непогані і цікаві доповіді, які свідчать про невпинний поступ української науки за роки Незалежності. ...Сьогодні ми вже маємо нові дослідницькі перспективи. І оця можливість про них поговорити за кордоном у Клужі – це добра можливість, яка дає нагоду спокійної, кваліфікованої, неквапної дискусії з обміном думками. І я думаю, що це дуже корисно. ...Я не люблю... коли є паралельні секції і тоді треба розриватися – або слухати одне, або слухати друге. Я не зміг почути всього, чого я би хотів почути. Та... я думаю, що в моїх планах буде повернення до Клужу», – доповнив доцент кафедри української мови Харківського національного педагогічного університету ім. Григорія Сковороди пан Сергій Вакуленко.

Організатори запропонували до уваги учасників та гостей і насичену культурну програму: презентації перекладів книг з української та російської мов, театральна вистава, художній вернісаж, уривок з балету та виступ групи «Голоси Трансільванії» під керівництвом диригента Адріана Корожана. Цього року учасники театру-аматора «Жар-птиця» відтворили п'єсу Г. К. Основ'яненка «Сватання на Гончарівці».

(Продовження на 4 стор.)

Ольга СЕНИШИН

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

РЕДАКЦІЯ: Головний редактор – Іван КОВАЧ

Редактори – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ та Роман ПЕТРАШУК

Комп'ютерний набір – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

Техноредагування – Роман ПЕТРАШУК

Друкарня «S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.» Бухарест, Румунія; ISSN 1223-8988

Adresa redakției: Uniunea Ucrainenilor din România, str. Radu Popescu nr. 15,

Sector 1, București, ROMÂNIA, Tel. 0212220748, 0212220753, Fax 0212220737

E-mail: uur.vilneslovo@gmail.com / Адреса сайту СУР: www.uur.ro

**Наклад фінансований
Союзом українців Румунії**

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.